

ANALYSE: 13-ÅRIGES SYN PÅ FOLKESKOLEREFORMEN

ELEVER ER BEKYMREDE FOR FOLKESKOLEREFORMEN

Omkring fire ud af ti elever i 7. klasse tror, at deres skole bliver dårligere efter folkeskolereformen. Hver fjerde synes ikke, at de har fået nok information om reformen eller har slet ikke hørt om den.

Børnerådet har spurgt ca. 2.000 børn i 7. klasse om deres holdning til den kommende folkeskolereform. Svarene viser, at 41 pct. af børnene tror, at skolen bliver dårligere efter reformen. Kun 16 pct. af dem tror, at skolen bliver bedre efter reformen.

Undersøgelsen viser samtidig, at mange børns viden om reformen er begrænset. Hver fjerde har enten kun hørt lidt om reformen eller slet ikke noget.

Formand for Børnerådet, Per Larsen, mener, at børnenes kritiske holdning og manglende viden til reformen kalder på mere information og mere inddragelse af børnene hurtigst muligt. "Det er rigtig ærgerligt, at så mange børn ikke ved nok om reformen. Det er deres hverdag og liv, det her handler om. Det er jo et kendt faktum, at når man ikke ved nok om de forandringer, der sker i den organisation, man er en del af, så vil man også være tilbøjelig til at være kritisk indstillet. Jeg håber, at vi nu får et større fokus på, at børnene skal inddrages og informeres," siger Per Larsen.

Meget tyder også på, at børnenes kendskab til reformen begrænser sig til det faktum, at de skal være

længere i skole - og at den udbredte skepsis blandt børnene handler om netop det øgede timetal.

Børnerådets undersøgelse viser samtidig, at eleverne generelt er glade for at gå i skole. Knap 80 pct. af dem er altid eller for det meste glade for at gå i skole.

UNDERSØGELSENS HOVEDRESULTATER

- 41 pct. af de elever i 7. klasse, der har hørt om folkeskolereformen, tror, at den gør deres skole dårligere. 16 pct. tror, at skolen bliver bedre.
  - 19 pct. siger, at de har hørt for lidt om folkeskolereformen, og 7 pct. har slet ikke hørt om den.
  - Knap halvdelen (46 pct.) af dem, der har hørt om folkeskolereformen, siger, at lærerne enten har talt for lidt med klassen om reformen eller slet ikke.
  - 79 pct. af eleverne i 7. klasse er altid eller for det meste glade for at gå i skole.
-

BEKYMREDE ELEVER

41 pct. af eleverne i 7. klasse, som faktisk har hørt om folkeskolereformen, tror, at den gør deres skole dårligere. 16 pct. tror at skolen bliver bedre, og 21 pct. mener hverken at skolen bliver bedre eller dårligere.

I spørgeskemaundersøgelsen har vi spurgt, hvorfor eleverne tror, at skolen bliver hhv. bedre eller dårligere. Svarene viser, at stort set alle eleverne forholder sig til det øgede timeantal, når de vurderer reformen. Nogle forholder sig også til diskussionen om mere bevægelse og lektiecaféer.

De elever, der tror, at deres skole bliver dårligere, peger netop på det øgede timeantal som årsagen.

Mange siger, at de vil få sværere ved at koncentrere sig, og derfor mener de ikke, at de kommer til at lære mere. De forventer, at de kommer til at være meget trætte – både i skolen og efter skole. Og det øgede timeantal vil gå ud over deres fritid – de vil få mindre tid til at være sammen med deres familie, gå i klub og til fritidsinteresser. Et typisk svar fra eleverne i Børne- og Ungepanelet er, som denne elev siger:

Andreas: I forvejen har vi fri ved 14.30-tiden, og der er vi allerede fuldkommen færdige. Vi kan slet ikke koncentrere os efter kl. 14.00. Desuden tror jeg heller ikke, at vi lærer mere af det. For hvis vi ikke kan koncentrere os, så tager vi det jo ikke

FIGUR 1: FORVENTNINGER TIL FOLKESKOLEREFORMEN
HVAD TROR DU, AT FOLKESKOLEREFORMEN KOMMER TIL AT BETYDE FOR DIG?

Børneindblik 5/14: Elever er bekymrede for folkeskolereformen er femte del af Børnerådets undersøgelse *Portræt af 7. klasse*. I efteråret 2014 afsluttes undersøgelsen med en rapport, der tegner et samlet portræt af 7. klasse i Danmark.

Analysen bygger på en spørgeskemaundersøgelse i Børnerådets Børne- og Ungepanel samt opfølgende gruppeinterview med 20 børn, der går i 7. klasse.

81 pct. af børnene, der har deltaget i undersøgelsen, var i efteråret 13 år, 7 pct. var 12 år, og 12 pct. var 14 år.

Vi betegner gruppen samlet set som 13-årige. Undersøgelsens metoder er beskrevet bagerst i notatet.

Spørgeskemaundersøgelsen er gennemført i november 2013, og de opfølgende interview er lavet i foråret 2014.

I forvejen har vi fri ved 14.30-tiden,
og der er vi allerede fuldkommen færdige.
Vi kan slet ikke koncentrere os efter kl. 14.00.
Desuden tror jeg heller ikke, at vi lærer mere af det.

ANDREAS

til os. Desuden har man alt for sent fri, så man får ingen tid til at være social sammen med vennerne.

Nogle er endda bange for, at de mister lysten til at gå i skole:

Interviewer: Er der noget, som I er bekymrede for?

Liv: At det ender galt

Interviewer: Hvordan kan det ende galt?

Liv: At vi bare bliver dummere, fordi vi ikke gider. Jeg har ikke sådan rigtig lysten.

Interviewer: Hvad skal der til, for at du får lysten til at blive bedre og dygtigere?

Liv: I hvert fald ændre lidt på reformen og tage os med i det.

Elever, som tror, at reformen gør skolen bedre, siger typisk, at flere timer øger deres læring og gør dem klogere:

Sofie: Fordi skoledagen bliver længere, er der større mulighed for at lære mere.

Nogle forventer også, at den længere skoledag giver dem mere tid sammen med deres klassekammerater:

Anton: Skolen bliver bedre, fordi der bliver mere tid sammen med ens venner.

Nogle mener og håber, at skolen bliver bedre, hvis man bruger reformen til at bringe noget mere bevægelse ind i undervisningen. En elev fra Børne- og Ungepanelet siger fx, at:

Kristian: Skolen bliver bedre, hvis vi laver noget mere fysisk i timerne som at gå udenfor og fx. sige tabeller eller regnestykker og så lige lave lidt mere fysisk som at hoppe, hvis man bliver lidt sløv.

En del af de 21 pct., som hverken tror, at skolen bliver bedre eller dårligere, forventer også at lære mere pga. det øgede timeantal – derfor er det godt. Men det er dårligt at have mindre fritid, siger de. En helt typisk forklaring fra eleverne er, som denne elev fra Børne- og Ungepanelet siger:

Marie: Skolen bliver bedre, fordi vi får flere timer og lærer mere. Den bliver dårligere, fordi vi skal droppe fritidsinteresser og at være sammen med vennerne.

ELEVER VIL HØRE MERE OM FOLKESKOLEREFORMEN

Hver femte (19 pct.) elev i 7. klasse siger, at de har hørt for lidt om folkeskolereformen. Og 7 pct. har slet ikke hørt om den (figur 2).

Nogle af børnene forklarer de mange elevers manglende kendskab til reformen med en kombination af manglende interesse fra elevernes side og skolernes manglende fokus:

Interviewer: 26 pct. siger, at de har hørt for lidt eller slet ikke hørt om folkeskolereformen. Hvorfor tror I, at der er så mange, der ikke har hørt om den?

Villiam: Måske fordi de ikke interesserer sig for det. De er ikke med på nyhederne, de lever i deres egen lille verden. Jeg ved ikke, hvordan de har kunnet undgå det,

når vi har haft lockout. Der var der jo alt for meget snak om det. Der hørte man jo alt det, man skulle.

Louise: Jeg vil sige, at under lockouten hørte jeg faktisk ikke så meget om den. Det eneste, jeg hørte, var, at vi skal gå længere tid i skole. Og vi skal dyrke motion mindst 45 minutter. Og så tror jeg også, at det har noget med skolerne at gøre. På vores skole, har vi slet ikke haft om skolereformen.

Andre elever har svært ved at forstå, hvordan man kan høre for meget:

Bilal: Jeg synes ikke, man kan høre for meget. Det er jo os, det går ud over, så jeg synes ikke rigtig, man kan høre for meget om det.

” Jeg synes ikke, man kan høre for meget. Det er jo os, det går ud over, så jeg synes ikke rigtig, man kan høre for meget om det.

BILAL

FIGUR 2: KENDSKAB TIL FOLKESKOLEREFORMEN

HAR DU HØRT OM FOLKESKOLEREFORMEN? (DET ER POLITIKERNES DISKUSSION AF, HVORDAN SKOLEN SKAL VÆRE. FX OM MAN SKAL HAVE FLERE TIMER).

Blandt de elever, der har hørt om folkeskolereformen, siger 16 pct., at lærerne slet ikke har talt med dem om reformen. Og 30 pct. siger, at lærerne har talt med dem, men at det var for lidt (figur 3).

Nogle elever siger, at de kun har fået lærernes perspektiv på folkeskolereformen:

Interviewer: En tredjedel siger, at deres lærer har talt for lidt med dem om folkeskolereformen.

Aske: Vi har kun fået lærernes synspunkt, som fx dårligere kvalitet i undervisningen. Altså bare at de får mindre tid, og at de faktisk ikke rigtig gider – lærerne altså.

I interviewene er det også tydeligt, at eleverne gerne ville have hørt mere om folkeskolereformen, og at de gerne vil have et nuanceret billede.

Interviewer: Hvorfor ville du gerne have hørt mere om reformen?

Ayse: Fordi det jo er mig, der skal gå i skole næste år. Og det er jo mig, der skal lave

de her ting. Det er min tid, der skal bruges, og det er mig, der skal være med i det. Så jeg synes, at vi skulle være blevet hørt i det her, da vi også er med i det.

Eleverne ville meget gerne have været inddraget mere i diskussionerne og processen omkring reformen. Og de har mange idéer til, hvordan de kunne have været inddraget eller kan inddrages næste gang, der skal laves en folkeskolereform. Den mest fremtrædende anbefaling i interviewene er, at politikerne skal være bedre til at se skolen fra elevernes perspektiv og lytte til dem:

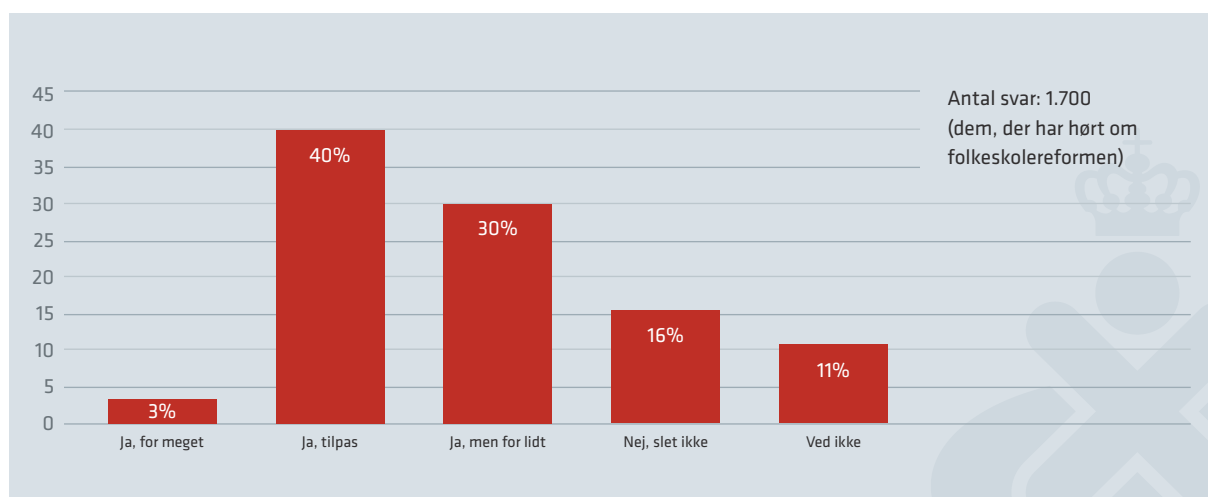
Kasper: Politikerne ved ikke, hvordan det er. De tænker bare arbejde. De tænker bare, at det skal være ligesom kineserne. Vi skal have en folkeskole, der virker. Hvor det bare er undervisning, undervisning, undervisning.

Lærke: Det er da tortur.

Signe: De ved ikke, hvordan det er at være os.

Kasper: De tænker ikke over det.

FIGUR 3: DIALOG MED LÆRERNE OM FOLKESKOLEREFORMEN
HAR LÆRERNE TALT MED DIN KLASSE OM FOLKESKOLEREFORMEN?

Signe: Derfor synes jeg også, at vi børn skulle være mere med. Tage børnene med i fx. interview - ligesom I gør her.

Frederikke: De ser det ikke rigtig fra vores syn, de tænker bare på fremtiden. Men vi er jo fremtiden. Altså hvad nu hvis vi bliver dummere, fordi vi keder os? De kunne måske spørge, hvad vi bedre kunne lide. De ser det ikke rigtig fra vores synspunkt.

Ayse: Jeg kan godt lide at gå i skole og lære noget nyt. Det er altid godt at lære noget nyt og blive klogere. Og du kan også blive noget, hvis du går i skole.

Naja: Jeg synes faktisk, at det går meget godt nu, og så ændrer de det lige pludselig.

Interviewer: Du siger, at det går meget godt nu. Hvad betyder det?

Naja: Altså med lærerne. Jeg kan godt lide vores lærere, de er meget forberedte og ved, hvad de skal.

ELEVER ER GLADE FOR AT GÅ I SKOLE

Langt størstedelen af eleverne i 7. klasse er glade for at gå i skole. Hele 21 pct. siger, at de altid er glade for at gå i skole, og 58 pct. er for det meste glade for at gå i skole. Vi ser dog stadig en mindre gruppe børn, som sjældent (4 pct.) eller aldrig (2 pct.) er glade for at gå i skole (figur 4).

I interviewene fortæller eleverne, at de er glade for at gå i skole, fordi de godt kan lide at lære noget, komme på ture og dyrke venskaber. Skolen fungerer godt, og det får nogle elever til at spørge, om man med reformen ændrer noget, der allerede fungerer:

FIGUR 4: SKOLEGLÆDE
ER DU GLAD FOR AT GÅ I SKOLE?

METODE: HVORDAN HAR VI LAVET UNDERSØGELSEN?

KVANTITATIV DEL

De kvantitative data er resultatet af første spørgeskemaundersøgelse i Børnerådets nye Børne- og Ungepanel. Panelet består af 2.713 elever fra 7. klasse fra 110 klasser fra almenområdet og 11 klasser fra specialområdet¹ fordelt over hele landet. 2.055 børn har svaret på det første spørgeskema. Det giver en svarprocent på 76 pct.

De deltagende klasser er en del af et tilfældigt udtræk foretaget af Danmarks Pædagogiske Universitet.

Der er lidt flere piger, der har svaret på spørgeskemaet (51,6 pct.), end der er blandt børn i 7. klasse på landsplan (49,1). Forskellen er statistisk signifikant, hvilket betyder, at man i læsningen af resultaterne bør holde sig for øje, at pigerne er en anelse overrepræsenterede.

Spørgeskemaundersøgelsen kalder vi Portræt af 7. klasse. Med portrættet undersøger vi en række temaer, som er en vigtig del af 7.-klasseelevernes liv: skole, familie, sociale medier, fritid og krop, kærester og følelser.

1 Det er ikke alle specialskoler, der er organiseret omkring klassetrin. I de tilfælde, hvor en udvalgt skole ikke har 7. klassetrin, har lærerne på skolen udvalgt en gruppe børn, der er vurderet alderssvarende. Alle specialklasser har haft spørgeskemaet til gennemlæsning og vurderet det egnet til netop deres børn og deres særlige behov.

Alle sammenhænge i analysen er statistisk signifikante. De er testet med chi-test og har en p-værdi under 0,05.

KVALITATIV DEL

Vi har gennemført fire uddybende gruppeinterview med i alt 20 elever fra 7. klasse på to forskellige skoler.

Alle navne er ændret i rapporten af hensyn til anonymitet. Citater kan være tilpasset af hensyn til læsbarhed. Interviewene varede 30-50 min. og var semistrukturerede med en interviewguide, som tog udgangspunkt i resultaterne fra den del af spørgeskemaundersøgelsen, der handlede om folkeskolereformen og om skolen generelt. Interviewene handlede om at få de unges forklaringer på resultaterne samt at komme med eksempler fra deres eget liv.